

2010 m.
Rugpjūtis
Nr. 8 (15)

VERSMĖ

Ariogalos parapijos laikraštis
Išaina mėnesio pirmą sekmadienį

TABORO KALNAS

Ariogalos parapijos klebonas Gintautas Jankauskas

Dievo išmintis neaprepiama ir neišmatuojama. Visur jaučiame margaspalvės gamtos ir gyvybės darną. Kiek sutvėrimų juda, šliaužia, bėgioja žeme, skraido dangaus skliaute... Kiekvienas gyvis turi savo paskirtį. O žmogus? Jis irgi Dievo rankų stebuklas: turintis protą, laisvą valią ir tikėjimo dovaną. Jis gyvas ne vien kasdienine duona. Žmogus turi maitinti ir sielą dvasine duona, turi atsipalaiduoti: pabūti tyloje ir nuosirdžioje maldoje. Norit atsipalaiduoti, užmiršti varginančias mintis, sustiprėti dvasiškai, sužinoti apie poveikį ir naudą ne tik kūniui, bet ir sielai – visa tai galime pajusti keliaudami po kalnus pėsčiomis. Užlipęs į kalno viršūnę užsimerki ir girdi, kaip meiliai uolą glosto vėjas... Jis tyliai plauksto tavo plaukus, tolumoje išgirsti plėšraus paukščio riksmą... Visur Dievo artumos ženklai. Ne kartą panašius išgyvenimus patyrė ir Išganytojas su mokiniais, keliaudamas Palestinos kalnais ir kloniais.

Bažnyčios liturginiuose metuose rugpjūčio 6 dieną švenčiame Kristaus Atsimainymo šventę. Švenčiame ne eilinį Kristaus gyvenimo įvykį, bet Jo dievytės ir žmogystės įstabaus suspindėjimo slėpinį ant Taboro kalno. Tai didžiulis kalnas, maždaug 600 m aukščio, iškilęs Ezdrelio dykumoje. Jis yra apie 10 kilometrų nuo Nazareto miesto. Viršutinė jo dalis apvali, panaši į obuolį. Kalnas apaugęs medžiais ir žaluma. Jo papėdėje yra nedidelių gyvenviečių, vadinamų Taboro kaimais, kuriuose šiuo metu gyvena arabai. Šis kalnas dar vadinamas Prašviesėjimo kalnu. Žiūrint į Taboro kalną, tolumoje matyti vingiuoto kelio į kalno viršūnę kontūrai. Čia prieš du tūkstančius metų buvo apsistojęs Jėzus su apaštalais: Petru, Jokūbu ir Jonu. Jiems būnant ant kalno, Jėzus staiga atsimainė: pasirodė dieviškoje savo garbėje. Jo veidas ir drabužiai spindėjo ir blizgėjo neapsakoma šviesa. Apaštalai išvydo Mozę ir Eliją, besikalbančius su atsimainiusiu Mokytoju. Mozė atstovavo Įstatymui, o Elijas – pranašams. Mozė ir Elijas kartu atstovavo visam Senajam Testamentui, o Kristus – Naujamam Testamentui. Šitai ant Taboro kalno abu Testamentai ne tik vidiniai, bet ir išoriniai pasirodė susijungę į viena. Kristus – tikras Dievas ir tikras žmogus – ant Taboro kalno apsireiškė kaip pati tikriausioji Šviesa, nuo pat pradžios buvusi pas Dievą. Taborė Jėzus mums apsireiškė kaip galingasis begaliniu grožiu spindintis Dievas, kaip tikroji Šviesa, gyvenanti tarp mūsų. Kristus – tikroji Šviesa mus apšviečia, guodžia, moko, suartina su vienatiniu Dievu ir vienus su kitais. Jo Šviesos apšviesti galime naujai suvokti Dievą, save ir pasaulį. Kristaus Atsimainymas yra ne tik Jo paties Prisikėlimo pirmavaizdis, bet ir mūsų perkeitimo, arba prisikėlimo, pradžia. Patikėkime, kad atsimainiusio Jėzaus veidas yra mūsų veidas, kad pasaulis eina ne sudarkymo, bet atsimainymo link, kad ir jam skirta atspindėti Dievo grožį. Atsimainiusio Kristaus veidas atskleidžia pagal kokį paveikslą ir panašumą buvome sukurti, į kokį tikslą esame nukreipti. Tuomet mokiniai dar nesuvokė atsimainymo paslapties – dieviškos Kristaus prigimties.

Taboro kalne nuo III a. pradėtos statyti bažnyčios ir vienuolynai, kurie vis būdavo sugriaujami. 1921 m. ant XII a. Kryžiaus žygio laikų bažnyčios griuvėsių yra pastatyta pranciškonų bazilika, išlikusi iki šių dienų. Bazilikos viduje stovi trys puošnūs altoriai: vienas Išganytojui, antras Mozei, trečias Elijui.

ŽOLINĖ – MARIJOS ŠVENTĖ

Kun. Vladas Luzgauskas

Rugpjūčio mėnesį jau galima džiaugtis naujuoju derliumi. Bet žmogus gyvas ne vien duona. Jam reikia dvasinio maisto. Dvasinį derlių auginti ir brandinti reikia daug darbo ir pastangų. Dievo Motina išaugino ir subrandino nuostabų dvasinių vertybių derlių. Antrasis Vatikano susirinkimas šį derlių vadina „paslėptuoju“.

Žmogui yra įprasta siekti išorinių efektų ir greitų rezultatų. Bet dvasinių vertybių nėra paviršiuje, jos paslėptos. Todėl verta pažvelgti į Dievo Motinos dvasinį gyvenimą ir jos pavyzdžiu, jai padedant, auginti nenykstančias vertybes.

Švč. Mergelė Marija Angelo Apreiškimo metu Betliejuje, Nazarete, ant Kalvarijos kalno buvo lyg pasislėpusi, mažai žinoma. Bet jos dvasiniai lobiai lėmė žmonijos atpirkimą. Be žmonių gyvenančių Marijos pavyzdžiu, nebūs žemėje ir Lietuvoje dvasinio gėrio. Brandinančių dvasinių derlių žmonių reikia visur, kad jie būtų dvasinė opozicija Lietuvos ateities sampratai. Lietuva su Marijos pagalba subrandino daug darnesnių vertybių. O kaip mes galėtume parodyti savo meilę dangiškajai Motinai? Dievo Motinos paveikslą nuolat matykime savo dvasios akimis. Tai klausimas, kurį gyvenime turime dažnai statyti. Kiekvienas esame gavę iš Dievo paskyrimą gyvenime, kur turime dirbti jo garbei. Kiekvienas pašaukimas aukštame ar menkame poste, privalo išpildyti Dievo valią.

Jos sūnus, po jos paėmimo į dangų, apvainikavo ją Dangaus ir Žemės Karaliene.

Atpirkėjas visus malonių turtus sudėjo į Marijos rankas. Jai atidavė visų dvasinių turtų raktus, kad Ji dalintų pagal Dievo valią žemės vaikams.

Motiniškas pareigas Marija eina didžiulėje Dievo šeimoje. Švenčiausioji Marija, Dangaus Karalienė, išmelsk mums malonę, kad susitaukė su Dievu, būtume tinkami įeiti į laimingą Dangaus Karalystę.

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS ARIOGALOJE

Eglė Jankauskaitė

Baigėsi mokslo metai, išlaikyti brandos egzaminai, išrašyti atestatai. Štai ir atėjo laukiamiausia abiturientų šventė. Tai vienas iš džiaugsmingiausių jauno žmogaus gyvenimo įvykių. Kiek reikėjo valios, ryžto, pastangų žingsniuojant tais mokyklinių metų koridoriais. Sėkmingai įveikus vidurinio ugdymo programos labirintus beliko tik atsiimti brandos atestatą.

Liepos 16-ąją atostogaujanti Ariogalos gimnazija vėl prisipildė šurmuliui, klegesiu. Tiesa, jau šiek tiek santūresniu ir iškilmingesniu. Abiturientai paskutinį kartą rinkosi į savo klases susitikimui su auklėtojomis. Tuo metu į išpuoštą Ariogalos šv. arkang. Mykolo parapijos bažnyčią rinkosi abiturientų tėveliai, mokytojai, svečiai. Ir pagaliau, skambant vargonų muzikai, pasirodo abiturientų kolona. Parapijos klebonas kun. Gintautas Jankauskas kartu su kun. Vladu Luzgausku aukojo šv. Mišias. Po šv. Mišių kun. G. Jankauskas suteikė proginį palaiminimą abiturientams, mokytojams ir tėveliams. Per šv. Mišias giedojo Lietuvos muzikos sąjungos narys, Kauno muzikinio teatro solistas, daugelio tarptautinių konkursų laureatas, muzikinių televizijos projektų dalyvis ir vertintojas Liudas Mikalauskas. Jo nuostabus balsas – dovana Ariogalos gimnazijos abiturientams.

Po šv. Mišių Liudas Mikalauskas dovanoja dar vieną nuostabų kūrinių abiturientams. Šventę pradeda Ariogalos gimnazijos direktorius Arvydas Stankus, pasidžiaugdamas, kad visi 88 abiturientai sėkmingai išlaikė brandos egzaminus. Į šventę atvyko svečiai: Raseinių rajono savivaldybės tarybos narys ir mero padėjėjas Antanas Vizbaras, tarybos nariai Linas Bielskis, Dainius Šadauskis, Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktorius Dainius Baltrušaitis, Raseinių rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjas Artūras Milašauskas ir vyriausioji specialistė Danutė Vizbarienė, Ariogalos miesto seniūno pavaduotoja Regina Meškauskienė, gimnazijos tarybos pirmininkė Irena Zabotkienė. Jie taria daug prasmingų žodžių abiturientams. Abiturientus pasveikina mokinių prezidentas Aurimas Petrauskas. Auklėtojų vardu kalba Irena Gražulevičiūtė. Tėveliai nepagaili gerų žodžių mokytojams ir palinki sėkmės savo vaikams. Abiturientų vardu ypač daug gražių padėkos žodžių tėveliams išsakė Greta Kurpavičiūtė.

Pirmasis atestatas su pagyrimu buvo įteiktas Liucijai Zaksaitėi, kurios du brandos egzaminai įvertinti po 100 balų. Atestatai su pagyrimu įteikti ir Robertai Macaitei, Egidijai Valaitytei bei Aistei Šimkutei. Šių abiturientų tėvams įteiktos padėkos už puikų vaikų auklėjimą. Kartu su atestatais kai kurie abiturientai buvo apdovanoti ir garbės raštais už nuopelnus gimnazijai. Mokinių taryba padėjo už aktyvią veiklą buvusiems mokinių tarybos nariams.

Taip į gyvenimo brandos etapą buvo išleista trečioji Raseinių rajono Ariogalos gimnazijos gimnazistų laida.

Mūsų parapijos žmonės

PAPRASTUMAS, PAVADINTAS LAIME

Antanas Kišonas

Vasaros dienos popietė. Krapena smulkus lietus. Einu Vytenio gatve. Jau visai netoli Dubysos kalnas. Bet praveriu vienus vartelius. Geltonas namukas. Ir jau matau besišypsančią šeimininkę Eugeniją. Tuoj pat atsiranda jos vyras Stanislovas. Tai Poškai. Prisipažįstu ko atėjau – kad parašyčiau apie jus parapijos laikraštelyje „Vermė“. „Argi čia yra ką rašyti?“ – kukliai atsako Eugenija. Bet pakviečia į vidų. Susėdome. Čia pat ir Stanislovas. Ir aš paaiškinau, kad atėjau todėl, jog parapijos klebonas kun. Gintautas Jankauskas sakė, kad už kelių dienų švęsite savo bendro gyvenimo penkiasdešimtmetį. „Taip, tikrai“ – prisimena Eugenija. Ir tada, liepos 10-oji diena kai susituokėme buvo irgi šeštadienis. Ir čia pradėdame kalba apie jų abiejų gyvenimą nuo pat jaunystės dienų. Abu jie gimė ir augo Milašaičiuose. Eugenijos tėvai buvo giliai tikintys žmonės. Jie dar mažą ją vesdavosi į Milašaičių bažnytelę. Vėliau, paaugusi, pradėjo giedoti bažnyčios chore. Milašaičiuose ir susipažino su būsimu vyru. Patiko vienas kitam. Apsivedė. Susiklosčius aplinkybėms, kai atsikraustė gyventi į Ariogalą, Eugenija dirbo tada buvusioje kepykloje. Bet vėliau įsigijo medicinos darbuotojos profesiją ir dirbo medicinos sesute Ariogaloje, tada vadinamoje tiesiog ligoninėje. Vyras Stanislovas buvo žemdirbiškos specialybės – dirbo su technika Ariogalos MSV prie žemės nusausinimo darbų. Dabar Eugenija jau šeši metai dirbuojasi Ariogalos „Carite“.

Šeima turi sūnų Rimantą ir dukrą Virmantę. Abu jau vedę. Taip kad yra ir anūkų. Jau net šie baigę aukštuosius mokslus. Dukra gyvena Kaune, sūnus Ariogaloje. Tai dažnai apsilanko pas tėvus. Eugenija, besimokydama Betygalos vidurinėje mokykloje, susipažino su buvusiu diakonu Alfonsu Svarinsku. Ji sako, kad A. Svarinskas, būdamas tremtyje, parašydavo jiems laiškus.

„Beveik kiekvieną šventadienį nepraleidžiu Šv. Mišių“ – prasitaria Eugenija „Turbūt tame tikrame tikėjime ir randu tą gyvenimo stiprybę ir kantrybę, kurios taip reikėjo, o ir šiandien reikia. Nes gyvenimas – nuolatinis kovojimas. Nuėjome abu kartu ilgą gyvenimo kelią, bet širdimi jaučiuosi jauna“ – priduria Eugenija.

Išėjau iš Poškų, palikdamas jus besiruošiančius jubiliejui. Ir pagalvoju – apie ką kalbėjomės, viskas taip paprasta. Bet juk tą paprastumą ir galime pavadinti tikra žmogiškąja laime.

Per paprastumą padarote jį didį.

Kiekvienoj valandoj tos didybės atrasta.

Tegul atradimai ir toliau jus lydi.

MINTYS APIE KNYGAS

Vytautas Šulskis

Knygos mus įvedė į žmones, knygos padarė mus žmonėmis. Tai sakydamas galvoju apie skulptoriaus P. Rimšos žymų visai Lietuvai darbą „Lietuvos mokykla 1864 – 1904“. Prie ratelio sėdi mama ir moko sūnų iš knygos skaityti. Jis atvaizduoja tą laikotarpį, kai caro valdžia uždraudė lietuvišką raštą. Šis laikotarpis, atvaizduotas genialaus menininko, primena mums garbų vyskupą M. Valančių, rašiusį knygas vaikams ir paaugliams, ir jau amžiaus subrandantiems. Jo didelis noras, kad lietuviai skaitytų, šviestųsi, mestų girtuokliavę. Jis rėmė knygnešius, kurie nešė knygas per visą Lietuvą. Už knygų gabenimą grėsė Sibiras. Draudimas dažnai duoda priešingą efektą. Kai sovietų valdžia neleido katalikiškos spaudos, atsirado sumanių drąsuolių, kurie spausdino, platino „Lietuvos Bažnyčios kroniką“. Ji pralįsdavo geležinę uždangą ir girdėdavome jos ištraukas per

Vatikano radiją. Dabar žmonės siaubingai mažai skaito, mažai galvoja, išieškoja laiką niekam, besivaikydami buitinių patogumų. Nenori į nieką gilintis, nori saldaus gyvenimo.

Kalbėdami apie knygas, jų svarbą, reikšmę mūsų gyvenime, prisimename pačią Knygų Knygą – Bibliją – Šventąjį Raštą. Daugelis, vejamas negandų ar tremties, visada pasiimdavo (jei budelis leisdavo) šią knygą, suteikiančią sugrįžimo viltį, atgaivos, nusiramino. Šiomet sukanka 420 m. nuo pirmojo Šv. Rašto pasirodymo lietuvių kalba. Tai buvo Prūsijos lietuviams. Po 216 m. lietuviams davė šv. Raštą vyskupas J. Giedraitis, o po 100 m. vyskupas J. Skvireckas išvertė visą Šventąjį Raštą – Senąjį ir Naująjį Testamentą. Dabar mes turime kun. Č. Kavaliausko ir prelato A. Rubšio vertimus. Tai labai graži dovana Lietuvos tikintiesiems, ką Dievas per amžius kalba apie save, apie žmogų, apie visatą. Biblija yra pati atsakymas į visus mūsų klausimus, mums tereikia nuolat ir nuolankiai jos klausyti, kad gautume atsakymus. Imkim į rankas Šventąjį Raštą, skaitykime ir, jo minčių vedami, tobulėkime, priartėkime prie Dievo. Šv. Ambrozijus apie Bibliją taip kalbėjo: „Kai meldžiamės, jam kalbame, kai skaitome dieviškuosius žodžius, jo klausomės“. Dievas Šv. Rašte prakalbina žmogų jo kalba. Iš viso Šv. Rašto dvelkia mintis: Dievas myli žmogų. Bažnyčioje išklausome Evangelijos žodžius stovėdami, iš pagarbos jai. Kai atėjo rusai antrą kartą, supratome: svetimų svetimi ir elgsis svetimai. Kad mes nieko nežinotume, tuoj atiminėjo radijas. Antenos stulpas rodė – čia turi radiją – atimti. Tėtis žinojo: kratys, tardys – atiduok. Aparatą išnešė ir padėjo ant tvoros, ištraukęs lempas – neveikiantis, sugedęs ir jums nereikalingas. Vakare atsinešame į trobą, sukišame lempas ir klausomės žinių. Rytą – tas pats. Kareiviai krato namus visai be priežasties, varto knygas ir klausinėja: apie ką čia? Tėtis lankė rusų mokyklą, paaiškino, kareiviai ilgai nesivargino ir mostelėję – niekai, išeina. Namuose turėjome ateiviams nepatinkančių knygų. Tiek kareiviai, tiek sribai kirviu kambary daužydavo sienojus – gal yra tarpas, o jame bunkeris. Tėtis paėmė iš kambario pertvaros viršutinį rąstą, su vedega iškapojo ertmę, sudėjo slemiamas knygas ir vėl rąstą į vietą įstatė. Nė žymės. Viršutinių rąstų kirviu nedaužydavo. Gerokai aptilus, išėmėme, kas buvo paslėpta.

Kai kalbu apie knygų likimą, prisimenu mūsų rašytojo J. Savickio bibliotekos suniokojimą. Leiskime kalbėti jo kaimynui S. Stašaičiui: „Nei žinojom, nei skaitėm knygų. Tai nežinojom nei Savickio, kaip rašytojo. Po karo Savickių ūkyje saugumas liepė deginti knygas. Kitas jų giminaitis išnešė į Ariogalą silkėms vynioti, nes tada trūko popieriaus. Kai per melioraciją išgriovė namą, pribrio laiškus, popierių. Tuos sudegino piemenys.

O buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras J. Urbšys taip prisimena J. Savickį: „Tai labai malonus žmogus. Teko būti jo bute. Daug knygų“. Žymesni jo kūriniai buvo: „Raudoni batukai“, „Šventoji Lietuva“, „Žemė dega“ ir kiti.

Jūsų žiniai:

1 d. – šv. Ignaco atlaidai Lesčiuose

15 d. – Žolinė – Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų diena

23 d. – Juodojo kaspino diena

24 d. – šv. Baltramiejus

Sveikiname:

Mariją Kavaliauskienę nuoširdžiai sveikina 90 – ojo gimtadienio proga Ariogalos parapijos laikraščelio “Vermė” spaudos grupė. Telaimina gerasis Dievas Jūsų praeitį, dabartį ir ateitį.

Dėkojame:

Verslininkui Sigitui Džiaugiu, už kurio paaukotas lėšas išleidžiami trijų mėnesių „Vermės“ laikraščeliai.

Laikraščelį leidžia: Spaudos grupė

Redaktorius: Antanas Kišonas, tel. 8 - 428 - 59144, 8 - 616 - 24376.